

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОЦЕНКА НА РИСКА И ВЪТРЕШЕН ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”;

ЗА СПЕЦ: „ Счетоводство и финанси“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4 курс; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Руслана Димитрова)

2.
(гл . ас. д-р Пламена Недялкова)

Ръководител катедра:
Катедра „Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Слави Генов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината има за цел да даде на студентите знания и да формира умения по теорията и практиката на вътрешния финансов контрол и оценката на риска. Настоящата учебна програма е съобразена с най-новите концепции за модели и добри практики за вътрешен финансов контрол и оценка на риска. В края на обучението студентите ще имат теоретични знания и разбиране за вътрешния финансов контрол като предпоставка за ефективно управление и средство за оценка на риска свързан с финансовата и счетоводна дейност в предприятието. Ще придобият знания и умения, които ще им позволят да продължат своето професионално обучение и развитие като вътрешни и външни одитори.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Концепции за вътрешен финансов контрол		6	6	
1.1.	Дефиниция за вътрешен финансов контрол.			
1.2.	Основни принципи за вътрешен финансов контрол.			
1.3.	Видове и форми вътрешен финансов контрол.			
1.4.	Инструментариум на вътрешния финансов контрол.			
1.5.	Вътрешен контрол в условия на информационните технологии.			
Тема 2. Система за вътрешен финансов контрол		8	8	
2.1.	Същност на системата за вътрешен финансов контрол.			
2.2.	Принципи за функциониране на системата за вътрешен финансов контрол.			
2.3.	Елементи на системата за вътрешен финансов контрол.			
2.3.1	Контролна среда.			
2.3.2	Оценка на риска.			
2.3.3	Информация и комуникация			
2.3.4	Контролни дейности и процедури			
2.3.5	Мониторинг.			

2.4.	Оценка на системата за вътрешен финансов контрол и нейните елементи.			
2.5.	Ограничения на системата за вътрешен финансов контрол.			
Тема 3. Оценка на риска		6	6	
3.1.	Същност на риска. Видове риск.			
3.2.	Финансов риск. Видове финансов риск.			
3.3.	Оценка на риска и управление на риска.			
3.4.	Инструментариум за оценка на риска и методи за неговото управление. Карта на риска. Риск регистър.			
Тема 4. Съвременни концептуални модели за управление на риска и вътрешен контрол		8	8	
4.1.	Ръководство за вътрешен контрол - интегрирана рамка - моделът COSO.			
4.2.	Управление на риска – моделът COSO – ERM.			
4.3.	Други концептуални модели за вътрешен контрол и управление на риска.			
Тема 5. Роля и отговорности на субектите за вътрешен финансов контрол		2	2	
5.1.	Роля и отговорности на ръководството.			
5.2.	Роля и отговорности на персонала.			
5.3.	Роля и отговорности на Одитния комитет			
5.4.	Роля и отговорности на Вътрешния одит			
5.5.	Роля и отговорности на външни лица и организации.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тематичен тест в Тест центъра	1	50
Общо за семестриален контрол:		1	50
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест) на всички теми в Тест центъра	1	70
Общо за сесиен контрол:		1	70
Общо за всички форми на контрол:		2	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Обн. ДВ. бр.21 от 10 Март 2006г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013.
2. Закон за вътрешния одит в публичния сектор, Обн. ДВ. бр.27 от 31 Март 2006г., изм. ДВ. бр.64 от 8 Август 2006г , изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013.
3. Международни стандарти за професионалната практика по вътрешен одит (стандартите), Институт на вътрешните одитори в България, 2010.
4. Международни одиторски стандарти. Системи за вътрешен контрол, Икономика прес, София, 2009.
5. Димитрова, Р., Вътрешен финансов контрол – възможности за моделиране, НИ, ИУ-Варна, 2012.
6. Димитрова, Р., Вътрешният одит в системата на финансовия контрол и управлението на риска, Стено, 2014.
7. Иванов, Г., Управление на риска в организациите от публичния сектор в Република България, АИ“Ценов“, Свищов, 2013.
8. Janet L. Colbert, Ph.D., CPA, CIA, и Paul L. Bowen, Ph.D., CPA., Comparison of Internal Controls: COBIT, SAC, COSO and SAS 55/78, IS Audit and Control Journal, № IV, p. 26-35, 1996.
9. Internal Control—Integrated Framework (1992), Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, <http://www.coso.org/>
10. EnterpriseRiskManagement—IntegratedFramework, http://www.coso.org/documents/coso_erm_executivesummary.pdf
11. Executive Summary, 2013 Internal Control –Integrated Framework http://www.org/documents/990025P_Executive_Summary_final_may20_e.pdf
12. Internal Control: Guidance for Directors on the Combined Code (1999), Institute of Chartered Accountants in England and Wales, <http://www.icaew.com/>
13. Guidance on Control (1995), Canadian Institute of Chartered Accountants, Canada www.cpacanada.ca
14. COBIT5-AbusinessFramework <http://www.isaca.org/>

15. Позиция на международния институт на вътрешните одитори: Трите линии на защита на ефективната система за управление на риска и контрол, изд. ПА, януари, 2013.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. А.Акулов, Д.Малыхин, Н.Малюта, Н.Рыжих "К вопросу о стандартизации процессов управления рисками и внутреннего контроля" <http://www.iiа-ru>.
3. Динева, В., Методологически аспекти на вътрешния одит-изследване в застрахователния сектор, СПЕКТЪР, 2014.
4. Милър Р., Съвременен вътрешен одит-теория и практика, АСПРО, София, 2007.
5. Симеонов, О., М., Ламбовска, Системи за управление и контрол, Екс- Прес, 2011.
6. Крылов, Е., Внедрение ERM COSO: мыслить глобально, действовать локально http://www.ispl.ru/Vnedrenie_ERM_COSO_myslit_globalno_deystvovat_lokalno.html
7. Серебрякова, Т., Ю. Риски организации и внутренний экономический контроль, Инфра, М., 2011.
8. Соколов, Б., Системы внутреннего контроля: организация, методики, практика, Экономика, М., 2007.
9. ПА, Роля на вътрешния одит за управлението на риска в организацията, Институт на вътрешните одитори, България, София, 2009.
10. Guidelines for Internal Control Standards for the Public Sector, INTOSAI Professional Standards Committee , www.intosai.org

ИНТЕРНЕТ АДРЕСИ:

1. Институт на вътрешните одитори www.iiabg.org
1. Международен институт на вътрешните одитори <http://www.theiic.org/>
2. Министерство на финансите, България <http://www.minfin.bg/>
2. Институт на дипломираните експерт счетоводители - България www.ides.bg
3. ISACA-Information Systems Audit and Control Association или IS Audit and Control
 - a. <http://www.isaca.org>
 - b. http://www.isaca.org/chapters_6/sofia/Pages/default.aspx
5. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, <http://www.coso.org/>
6. Българският правен портал: Lex.bg www.lex.bg/